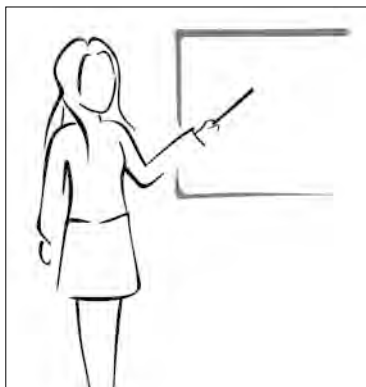

Færre kvinnelige professorer

Tilstandsrapporten for høyere utdanning viser at andelen kvinner blant nytnevnte professorer går nedover. I 2012 var andelen på 36 prosent. I 2013 hadde den sunket til 33 prosent.

Ved statlige høyskoler var nedgangen enda større. Her gikk andelen kvinner blant nytnevnte professorer ned fra 39 prosent i 2012 til 30 prosent i fjor. Det er spesielt innen teknologi og matematisk-naturvitenskapelige fag at andelen nye kvinnelige professorer er lav.

Totalt sett er hver fjerde professor her i landet kvinne.

Fortsatt 200 år

Det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO) feirer sitt tohundreårsjubileum i hele år. Også i høst er det lørdagsseminarer som er åpne for alle. De to siste seminarne tematiserer henholdsvis 'Kampen mot kreft', den 8. november, og 'Fremtidens helseutfordringer', den 6. desember. Stedet er Gamle Festsal i Urbygningen på Universitetsplassen i Oslo og tidspunktet er kl. 13.00–15.00, for begge seminarne.

Kampen mot kreft-seminaret tar opp at stadig flere overlever kreft og spør: Hvordan er livet etter sykdommen? Hvilke utfordringer venter en tidligere kreftpasient? Og har vi råd til å ta i bruk alle nye behandlingstyper, uansett kostander?

Fremtidens helseutfordringer den 6. desember vil se nærmere på at befolkningssammensetningen endrer seg. Flere eldre og innvandrere gir nye helseutfordringer i fremtiden. Hvordan skal helsevesenet møte disse?

Forskningsmagasinet Apollon markerer også 200-årsjubileet ved at de har viet høstens første utgave til å presentere nyere forskning fra Det medisinske fakultet i Oslo.

Lettere tilgang til prøver

Flere sykehus etablerer nå ordninger hvor pasientene rutinemessig blir spurt om prøvene de avgir kan bli brukt til forskning, skriver bladet Forskerforum.

Rundt 25–30 millioner prøver ligger i dag i kliniske biobanker her i landet, oftest uten eksplisitt samtykke, ifølge forskning.no. Prøvene er tatt for andre formål enn forskning, som for eksempel diagnostisering eller behandling.

Her ligger kanskje nøkkelen til behandling av mange av de store folkesykdommene, som kreft, hjerte-kar-sykdommer, diabetes og Alzheimer, sier Forskerforum.

Barn rammes av artrose

Artrose, eller slitasjegikt, forbindes gjerne med eldre mennesker. Ny forskning viser imidlertid oppsiktsvekkende høy forekomst av kjeveleddsartrose hos barn og unge, skriver www.odont.uio.no.

I Norge tar det ofte lang tid for barn og ungdom med ansiktssmerter og kjevefunksjonsproblem å få hjelp til diagnose og behandling.

Årsakene til sykdommen er sammensatt og delvis ukjent. Tidligere har man generelt trodd at artrose kom av økt belastning eller langvarig slitasje av et ledd. De siste 10–20 årene har studier imidlertid vist at sykdommen er mer kompleks, hvor flere av kroppens syste-

mer er involvert i en betennelsesprosess.

– Jeg har sett røntgenbilder av kjeveledd til ungdom som ser ut som kjeveledd hos pasienter over 50 år, sier tannlege og doktorgradskandidat Anna-Karin Abrahamsson, som forsker på kjeveleddsartrose ved Det odontologiske fakultet i Oslo og har unge pasienter med ansiktssmerter og kjevefunksjonsforstyrrelser som spesialfelt.

– Muskulære smerter i ansiktet er vanligst, men nyere studier tyder på at forekomsten av sykdom i kjeveleddet (leddpatologi) er overraskende høy, utdyper Abrahamsson. Ofte opptrer muskulære smerter og leddpatologi samtidig. To relativt store røntgenstudier har konkludert med at mellom en fjerdedel og en tredjedel av ungdom med ansiktssmerter og/eller forstyrrelser i kjevefunksjonalitet har forandringer i kjevebenet som tilsvarer artrose.

Tallene er oppsiktsvekkende, mener Abrahamsson. – Innen medisinske kretser er det fortsatt relativt ukjent at barn og unge kan få en slik diagnose da dette er en sykdom som assosieres med voksne og eldre.

I kneledd har forskning også vist at artrose forekommer hos de unge. En ny amerikansk studie rapporterer om en høy forekomst av bruskskader hos overvektige ungdom og barn med knesmerter.

– Munnen og kjeven er en forutsetning for mange av våre primære behov, og om det oppstår problemer her, kan det både få fysiske, psykiske og sosiale konsekvenser. Jeg har møtt ungdom som har problemer med å spise, som har så vondt at de ikke kan konsentrere seg på skolen, som ikke kan kysse kjæresten sin, og som sier nei til å spise med venner for de ikke kan gape eller